

T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.

Dize sonlarında yazılışları, okunuşları, anlamları ve görevleri aynı olan eklere veya tekrar edilen kelime gruplarına redif denir

Redif dizelerde çıkarıldıktan sonra yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları ve görevleri farklı kelimelerin, eklerin benzerliğine de kafiye denir.

Örneğin:

"Aşkın aldı benden beni
Bana seni gerek seni"

Dizelerinde -i belirtme hal eki görevinde kullanılmıştır. Bu ek şiirde **redif** olarak belirtilir. Redif çıktıktan sonra "Ben- Sen" kelimeleri kalmıştır. Bu kelimelerde "-en" sesleri aynıdır. Bu ses benzerliğine de **uyak(kafiye)** denir.

1) Bu bilgilere göre aşağıdaki şiirin redifi seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

"Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece"

- A) Redif "-anda" ekleridir.
- B) Redif "-da" ekinde vardır.
- C) Redif bütün dizelerde aynı eklerdedir.
- D) Redif kullanılmamıştır.

"Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm"

2) Karacaoğlan'dan alınan bu dizeler için hangisi söylenemez?

- A) "-a" yönelme hal eki redif olarak kullanılmıştır.
- B) "-aş" sesleri cümlede uyak görevindedir.
- C) "-aşa" seslerinde kafiye bulunur.
- D) Şiirde ses benzerlikleri üç dizede yer almaktadır.

"Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar; birinden kir."

3) "Sakarya" şiirinden alına dizeler için hangisi söylenebilir?

- A) Dizelerde uyak ve redif bulunmaktadır.
- B) Dizelerde "-kir" sesleri rediftir.
- C) Şiirde "-ir" seslerinde uyak vardır.
- D) Şiirde redif yoktur.

"Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa sapsılanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum."

4) "Kaldırımlar" şiirinden alından bu kıta için hangisi söylenemez?

- A) Birinci ve üçüncü dizelerde "-sında" sesleri redif görevindedir.
- B) 1 ile 3. dize, 2 ile 4. dize kendi aralarında ses benzerliği vardır.
- C) İkinci ve dördüncü dizelerde "-yorum" seslerinde redif vardır.
- D) İkinci ve dördüncü dizelerde "-örü" seslerinde uyak vardır.

"Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
Bu şehir o eski İstanbul mudur?
Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor"

5) Atilla İlhan'ın "Ben Sana Mecburum" şiirinden alınan dizeler için hangisi söylenemez?

- A) 1,3 ve 4. dizelerde redif ve kafiye bulunur.
- B) Şiirde ahenk unsurları yoktur.
- C) 2 ve 4. dizelerde redif bulunmaktadır.
- D) 1 ve 3. mısralarda

T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.

Mısra sonlarında yazılışları, okunuşları, anlamları ve görevleri aynı olan eklerin, kelime ve kelime gruplarının tekrar edilmesine "redif" denir.

6) Bu bilgilere göre aşağıdaki şiirin redif özelliği hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

"Hep sen mi ağladın hep sen mi yandın
Ben de gülmedim yalan dünyada
Sen beni gönlünce mutlumu sandın
Ömrümü boş yere çalan dünyada"

- A) "yandın" ile "sandın" sözcüklerinde "-ndın" sesleri rediftir.
B) 1 ve 3. dizelerde; 2 ve 4. dizelerde kendi aralarında redif bulunmaktadır.
C) "-andın, -yada" seslerinde redif bulunur.
D) Dört dizede de aynı ekler redif görevinde kullanılmaktadır.

Mısra kelime ve kelime gruplarının tekrar edilmesine de "redif" denir. Redif bulunduktan sonra sözcüklerdeki ses benzerliklerinde kafiye aranır.

7) Bu bilgilere göre aşağıdaki dizelerde bulunan redif ve uyak için aşağıdaki tabloda verilenlerden hangisi doğrudur?

"Bizim elde bahar olur, yaz olur.
Göller dolu ördek olur, kaz olur.
Sevgi arasında yüz bin naz olur."

	Redif	Uyak
A)	-ur	ol
B)	-r	yaz ol
C)	olur	-az
D)	-az olur	-ur

"Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım,
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım,
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım,
Sana sırlıklam bir bakış da ben olsaydım,"

8) Yukarıdaki şiirin redifi için hangisi doğrudur?

- A) Redif: olsaydım
B) Redif: -saydım
C) Redif: ben olsaydım
D) Redif: -da ben olsaydım

"Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik"

9) Dizelerinin kafiye ve redif özelliği hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Redif	Uyak
A)	-dik	-en
B)	-ik	-end
C)	-şen	-dik
D)	-k	-en

"Dağlar duman oldu
Çayır çimen oldu
Ben yarı görmedim
Halim yaman oldu"

10) Yukarıdaki dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her mısra da üç kelime vardır.
B) Şiirde redif ve kafiye 1,2 ve 4. dizelerde yer almaktadır.
C) "oldu" sözcüğü redif görevindedir.
D) "-an" sesleri kafiye görevindedir.

"Yâr deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor"

11) "Mihriban" şiirinden alından mısralar için kafiye ve redif özelliği tablodaki hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	Redif	Uyak
A)	-yor	-iş
B)	-i-yor	-ş
C)	-or	-y
D)	-iyor	-iş

T.6.3.27. Şiirin şekil özelliklerini açıklar.

CEVAPLAR

1. B
2. C
3. D
4. D
5. A
6. B
7. C
8. D
9. A
10. D
11. B

